

# Efesus

## Te launiu Pol e taataa i na tama i Efesus

**Na hakataakoto                      hakamattua                      i roto  
te launiu nei:**

Hukui ma Krai*s* 1.1—3.21

Takattaka ma Krai*s* 4.1—6.9

Tuu mmahu no ppuhu ma Satan 6.10—6.24

<sup>1</sup> Anau Pol, anau e taataa atu te launiu nei. TeAtua e hihai ma anau kimee pera ma he aposol Jisas Krai*s*.

Anau e taataa atu kootou na tama i roto Efesus tera e hakamaoni i na ora laatou e hukui ma Jisas Krai*s* raa.

<sup>2</sup> TeAtua te Tamana taatou ia ma TeAriki Jisas Krai*s* e me kitokonaki kootou, tena kuu kou atu te noho laoi.

### *Na hoki e Ttapu Krai*s**

<sup>3</sup> Taatou ki hakammaha TeAtua te Tamana Jisas Krai*s* TeAriki taatou raa! Maitaname TeAtua kuu kou mai taatou na hoki hakaatoa e ttapu i te vaelani raa, e mee taatou kuu hukui ma Krai*s*.

<sup>4</sup> Imua TeAtua nipena te maarama nei, Aia ko na hirihiri avare taatou kimee mo tamalliki Aia, e mee taatou e hukui ma Krai*s*, tena taatou kittapu nonnoho se haisara ina karemata Tama raa.

E mee TeAtua elaoi taatou, <sup>5</sup> tena Aia nimaanatu imuaroo ma Aia e me kimee taatou pera ma nitamalliki Aia ina mee Jisas Krai*s* nippena raa. Teenei he maanatu Aia, tena Aia e hihai kippena te mee nei. <sup>6</sup> Taatou

ki hakammaha TeAtua e mee Aia e huri mai hakamaoni telaoi Aia raa itaatou, maitaname Aia e hoki marino mai taatou te Tamariki Aia e hakasessere mahi raa. <sup>7</sup> Maitaname te toto Krai raa e hakattana taatou, tena ki ssoro na haisara taatou raa itaha. Telaoi TeAtua itaatou raa erahiroo, <sup>8</sup> tena Aia kinnini iho telaoi Aia raa i aruna taatou.

Ite kite ma te atamai Aia, <sup>9</sup> TeAtua e ppena hea Aia ni hakataakoto raa, tena ki hakairoa mai taatou te hakataakoto e huuna ria tera Aia ku oti te mamaanatu ma ki hakaoti ake iaa Krai raa. <sup>10</sup> Te hakataakoto TeAtua raa e mee peenei, te saaita hakamaoniraa e me kita e mai, tena Aia e me kituku na mee hakaatoa ite vaelani ia ma te maarama nei raa iraro na mahi te Tuku hokotahi raa, teenaa ko Krai.

<sup>11</sup> Na mee hakaatoa e ppena tauttari te maanatu ia ma te hihai TeAtua, tena TeAtua e hirihiri taatou ki mee pera ma ni tama roo Aia ite huhuki taatou ma Krai raa, e mee te hihai Aia raa e moe i aruna hea Aia nimaanatu ite kaamata raa roo. <sup>12</sup> Tena taatou na tama kaamata tera ni hakattina iaa Krai raa, ki hakammaha TeAtua i na mahi Aia.

<sup>13</sup> Ia tena kootou hoki ku mee pera ma ni tama TeAtua te saaita kootou ni llono na tattara hakamaoni te Rono Tauareka tera e tokonaki taatou ki ora raa. Kootou e hakattina iaa Krai, tena TeAtua e hakammau te hakamaatino Aia raa i aruna kootou pera ma Aia e ttino kootou, tena ki kou atu kootou TeAnana Tapu Aia ni tattara atu raa. <sup>14</sup> Ia e mee taatou ku oti te too TeAnana Tapu raa, tena taatou ku illoa te hakamaoni pera ma taatou e me kitoo alaa mee taualleka hoki tera TeAtua ni tattara hakamaoni imua ma Aia e me

kikou ake ma na tamalliki Aia raa. Taatou e hakattari ki too na mee nei te saaita TeAtua e too muri taatou raa, tena taatou ku noho hihia ma Aia. Ia tena taatou ki hakammaha TeAtua i te tauareka Aia!

### *Te lotu Pol*

<sup>15</sup> Tera hea te kaamataroo anau nirono na hakattina kootou i TeAriki Jisas ia ma telaoi kootou e huri ake ina tama TeAtua raa, <sup>16</sup> anau e tauhano te hakammaha ake TeAtua ma kootou. Anau emaanatu kootou inalotu anauraa, <sup>17</sup> tena anau ekainnoake TeAtua te Tamana Jisas Krai TeAriki taatou raa, te Tamana e noho iroto te maahina etii raa kikou atu TeAnana Tapu tera eme kimee kootou kiatamai, tena ku hakari atu kikkite kootou i TeAtua ia ma ki illoa kootou Tama raa. <sup>18</sup> Anau ekainnoake ki taaraki na kapuroro kootou raa ki kikkite kootou te maahina Aia raa ma kilavaa kootou te illoa te hakataakoto tera Aia ni kanna atu kootou raa, ia ki illoa hoki kootou tetaualleka na hoki Aia ni tattara hakamaoni ake i te kanohenua Aia raa, <sup>19</sup> ia kikkite hoki kootou na mahi hai mmahi Aia tera e hehekau iroto na ora taatou na tama tera e hakattina Aia raa. Na mahi e hehekau iroto taatou nei essau pera ma na mahi hai mmahi <sup>20</sup> Aia ni huri mai te saaita Aia ni hakaora muri Krai itaha ma te materaa, tena ki hakanoho Tama raa i te vahi laua Aia i te vaelani iaruna raa. <sup>21</sup> Krai e hakamaatua iaruna na ensel i te vaelani, na tuku, na mahunani ia ma na ariki; te kakkae Aia e too raa e raka mmao roo ma na kakkae na tama hakamattua iroto te maarama nei ia ma te maarama imuriraa; <sup>22</sup> TeAtua e tuku na mee hakaatoa iraro na vae Krai, tena kikou ake Tama raa inalotu raa

pera ma he Ariki e hakanaaniu i aruna na mee hakaatoa. <sup>23</sup> Tena telotu raa e huri mai te kaatoa tetinotama Krairaa, tena Krairaa Hokoia e mee na mee roo hakaatoa no kaatoa.

## 2

### *Jisas e mate, tena ki ora muri*

<sup>1</sup> Na anana kootou imuaraa e mmate, e mee kootou nise hakallono TeAtua, tena kippena na mee essara. <sup>2</sup> Kootou imuaraa e tauttari na tiputipu sakkino ite maarama nei raa, tena ki tauttari tetama e hakamaatua na mahi na tipua ite vaelani raa, teenaa ko te tipua tera e hakamaatua i roto na ora na tama se hakallono TeAtua raa. <sup>3</sup> Emeia te hakamaoni, taatou e ssau pera ma natamaraa hoki, taatou e tauttari namee tera taatou hokotaatou e hihhairaa. Taatou e ppena namee hakaatoa tera na tinotama ia ma na mannatu taatou raa e hihhai. Taatou e tau te too na hakalono liliu TeAtua raa, e ssau pera ma alaa tama hoki.

<sup>4</sup> Emeia te manava aroha TeAtua raa e rahi roo, ia telaoi Aia taatou raa e rahi hoki, <sup>5</sup> tena Aia ki hakaora muri na anana taatou raa ma Krairaa te saaita na anana taatou raa nimmate, e mee taatou nise hakallono Aia. Taatou e tokonakiria no ora ina mahi TeAtua. <sup>6</sup> E mee taatou e hukui ma Jisas Krairaa, tena Aia ki hakaora muri taatou ina mahi Aia ma ki hakamattua taatou ma Aia ite maarama iaruna raa. <sup>7</sup> Aia e ppena peenei ia Jisas Krairaa ma ki huri mai kikkite taatou ma na tautama koi oo mai i muri raa telaoi e rahi Aia raa. <sup>8</sup> <sup>9</sup> Maitaname TeAtua e tokonaki taatou no ora ma telaoi Aia raa, e mee taatou e hakattina. Taatou se ora ina mahi koi taatou

hokotaatou, e meia taatou e ora e mee te hoki TeAtua raa, tena taatou kise ahu ma teeraa ni mahi taatou. <sup>10</sup> TeAtua e mee taatou kittipu peenei, ia e mee taatou e hukui ma Jisas Krai, tena Aia kipenapena taatou kinnoho te ora tauareka tera Aia ku oti te tanattana ma taatou ki ppena raa.

### *Hukui ma Krai*

<sup>11</sup> Kootou sei ma ni Jiu tesaaita kootou ni hannau mai raa, tena na Jiu raa e mee ma kootou settuu te hakamaatino e tapu raa i na tinotama kootou, e meia laatou na Jiu raa ettuu te hakamaatino e tapu raa (teenei he hakamaatino koi nataanata raa e mee i na tinotama laatou.) Mannatu ma na ora kootou i mua raa ni ttipu peehee. <sup>12</sup> Te saaita naa kootou emmao itaha ma Krai. Kootou ni manusiri, tena kootou sei ma nitama iroto na tama TeAtua ni hirihiri raa. Kootou seisi natuhana kootou iroto tetattara eivi TeAtua ni hakamoe tera emmoe iroto na tattara hakamaoni Aia nimeake na tama Aia raa, tena kootou ennohovare koi iroto te maarama nei seisi na mannatu, ia setoo hoki TeAtua.

<sup>13</sup> Kootou nimeeraa emmaoro itaha ma Krai, tena tetoto Krai raa ekou mai kootou no taapiri Aia. <sup>14</sup> E mee Krai Hokoia e kou mai te tauareka, tena kimee na Jiu ia ma na tama sei ma ni Jiu raa kioo mai no mee pera ma he kanohenua hokotahi. Aia e seu te tauppaa tera ni vvae no mee na tama raa ki nonnoho haeroa.

<sup>15</sup> Krai ehakaoti natuaa hakaatoa iroto natuaa na Jiu raa kilavaa Aia te penapena erua na kanohenua raa pera ma he kanohenua hou ki hukui ma Aia, tena kimee na tama raa

kinnoho taualleka. <sup>16</sup> Te mate Krai*s* iaruna te kros raa e seu te nonnoho haeo na tama raa, ia tena te mate Aia iaruna te kros raa e hakapaa erua nakanohenuaraa pera ma hetinotama hokotahi, tena kitoo muriake natama raa iaa TeAtua. <sup>17</sup> Krai*s* e haereiho notakutaku atu te Rono Tauareka ite noho laoi raa ikootou hakaatoa, natama sei*ma* ma ni Jiu tera ni oo no mmao itaha ma TeAtua raa ia ma na Jiu tera ni mee ma etappiriake Aia raa. <sup>18</sup> Na mahi Krai*s* raa emee taatou hakaatoa na Jiu ia ma na tama sei*ma* ma ni Jiu raa ki oo mai no ttuu i mua TeAtua ma TeAnana hokotahi.

<sup>19</sup> Ia tena kootou natama sei*ma* ma ni Jiu raa, te saaita nei kootou ku sei*ma* ma ni manu siri ia ma ni tama kee. Kootou te saaita nei ku hukui hakaatoa ma natama TeAtua raa, tena kootou ku mee pera ma nitamalliki Aia. <sup>20</sup> Kootou e ssau pera ma ni hare tera e hakatuu iaruna te hatupaa na aposol ia ma na profetraa ni hakamoe, tena Krai*s* Hokoia ko te pou roto te hare naa. <sup>21</sup> Aia ko te Tama e ttaohi na pou te hare naa hakaatoa, tena te hare naa ku haere no rahi no mee pera ma he hare tapu ni hakatapur*ia* ma TeAtua. <sup>22</sup> E mee kootou e hukui ma Krai*s*, tena Krai*s* ku hukui kootou ia ma alaa hakattina ana i te kina TeAtua e noho i na mahi TeAnana Tapu raa.

### 3

#### *Te hehekau Pol ma na tama sei*ma* ma ni Jiu raa*

<sup>1</sup> Tena anau Pol, anau e karapusiri*a* emee te hehekau Krai*s* e kou mai ki takutaku atu te Rono Tauareka raa ikootou natama sei*ma* ma ni Jiu raa. <sup>2</sup> Hakamaoni kootou kame

ku oti tellono te hehekau Krai ni kou mai anau kippena ki tokonaki kootou ina mahi Aia raa. <sup>3</sup> TeAtua e huri mai na hakataakoto Aia e huuna ria raa ki iroa anau. (Anau e taataa hakapopoto atu koi telauniu nei, <sup>4</sup> ia kame kootou eppau hea anau e taataa raa, kootou e me ki illoa te atamai anau ina tiputipu Krai e huuna ria raa.) <sup>5</sup> Imua taatou na tama ni se illoa na mee tera ni huuna ria raa, e me ia te saaita nei TeAtua e huri mai na mee raa i TeAnana Tapu, tena ki huri ake hoki na aposol ia ma na profet raa. <sup>6</sup> Te hakataakoto tera ni huuna ria imua raa e mee peenei. Na tama sei ma ni Jiu raa e me ki hakapaa ma na Jiu raa, tena kutoo natuhana e tapu TeAtua e me kikou mai raa. Na tama raa e me ki hukui ma na Jiu raa pera ma hekanohenua hokotahi, tena na tama sei ma ni Jiu raa e me kitoo hoki na tattara hakamaoni TeAtua ni tattara ake na Jiu raa, e mee laatou ku hukui ma Jisas Krai.

<sup>7</sup> TeAtua e kou mai te hoki e tauareka nei i anau, tena anau ku mee pera ma he tama hehekau i te Rono Tauareka tera Aia ni kou mai anau ina mahi Aia raa. <sup>8</sup> Anau e mouraro ina hakattina ana TeAtua raa hakaatoa, e me ia TeAtua e kou mai te hehekau tauareka nei kikkave namee taualleka te Rono Tauareka Krai tera taatou se illoa raa ina tama sei ma ni Jiu raa, <sup>9</sup> tena ki mee na tama hakaatoa ki kkite ma na hakataakoto TeAtua e huuna ria raa e me ki hehekau ria peehee. TeAtua te Tama ni ppena namee hakaatoa raa ni huu na hakataakoto Aia raa na saaita kullaka raa, <sup>10</sup> ma ki lavaa te saaita nei i te vahi te lotu na ensel hai mmahi tera e isi na mahi i te vaelani raa te illoa

te atamai Aia tera ehhura iroto namee hakaatoa raa. <sup>11</sup> TeAtua epena te me nei tautari te hakataakoto emoe tahi iroto Aia tera Aia ni mee no hakamaoni ina mahi Jisas Krai TeAriki taatou raa. <sup>12</sup> Taatou e hukui ma Krai no hakattina hakamaoni Tama raa, tena taatou kuse isi te mattaku kioo no ttuu imua TeAtua. <sup>13</sup> Ia tena anau ekainnoatu kootou ki se mamannatu tammaki emee anau etoo na hakalono llihu nei ma kootou kitokonaki kootou.

### *Te laoi Krai*

<sup>14</sup> Tera hea anau eteiho notuturi imua na maihu TeAtua, <sup>15</sup> te Tama tera na hareakina hakaatoa ite vaelani ma te maarama nei raa etoo na inoa hakamaoni laaou raa. <sup>16</sup> Tena anau ekainnoake TeAtua ina mahi TeAnana Tapu kikou atu kootou ni mahi ina mahi Aia raa kitokonaki kootou kiivi, <sup>17</sup> tena anau elotu ma kilavaa Krai te noho iroto na hatu manava kootou emee na hakattina kootou raa. Anau elotu hoki ma kootou ki ttaohi mmau te tiputipu telaoi raa iroto kootou pera ma te kerekere raa e ttaohi na patiaka na laakau raa, <sup>18</sup> kilavaa kootou ma na hakattina ana TeAtua raa hakaatoa te isi na mahi ki illoa tellaha ma teroroa, te palluna ia ma tennoto telaoi Krai raa. <sup>19</sup> Hakamaoni kootou eme kioti ku illoa telaoi Krai teeraa e raka roo i aruna na mee hakaatoa ite maarama nei raa, tena na tiputipu TeAtua raa ku kkapi i roto taatou.

<sup>20</sup> Na mahi TeAtua raa e hehekau iroto na kapuroro taatou, tena Aia elavaa te ppena na meeroo hakaatoa tera eraka roo ma hea taatou ekainno kitou raa, ia emannatu ma kippena raa. <sup>21</sup> Taatou ki hakammaha



TeAtua i na hare lotu ia ma Jisas Krai na vahao hakaatoa. Amen.

## 4

### *Na hakattina hakaatoa e hukui ma Jisas Krai*

<sup>1</sup> Anau e meatu kootou hakaatoa, anau e karapusi ria maitaname anau e hehekau ma TeAriki, tena anau e kainno atu kootou ki noho na ora e taualleka tera etau ma hea TeAtua ni kanna atu kootou ki tauttari raa. <sup>2</sup> Auu se ahu, auu se manava haeo, ia auu se lotolloto vave. Huriake telaoui akoe ialaa tama, tena auu se loto te saaita teeraa tama e pena te mee e sara.

<sup>3</sup> TeAnana Tapu e hukui taatou hakaatoa, tena taatou hakaatoa kihai na mahi taatou ki noho ma te noho laoi raa. <sup>4</sup> Taatou na hakattina ana e ssau pera ma he tinotama tetama hokotahi, tena taatou etoo TeAnana Tapu hokotahi.

<sup>5</sup> Eisi TeAriki hokotahi, te hakattina hokotahi, te hakoukou tapu hokotahi; <sup>6</sup> ia e isi TeAtua ia ma te Tamana hokotahi na tama hakaatoa: teenaa ko TeAriki na tama hakaatoa tera e hehekau, ia e noho i roto na tama hakaatoa raa.

<sup>7</sup> Taatou hakaatoa e too na hoki taatou raa tautari hea Krai ni kou mai raa. <sup>8</sup> Pera ma hea te Launiu Tapu raa e tattara mai ma,

“Te saaita te Tama raa ni haere i te vaelani raa, Aia e too tammaki na tama haeo no haere ma Aia; tena ki kou ake na hoki na tama raa.”

<sup>9</sup> Tena te tattara e mee ma, “Tama raa e haere i aruna raa” e mee maea? Te tattara raa e mee ma te Tama raa kuoti te hamai iraro i te maarama nei. <sup>10</sup> Tena te Tama tera ni hamai iraro te maarama nei raa ko te Tama koi ni haere i te vaelani raa ma ki mee na mee hakaatoa

kittonu i na mahi Aia raa. <sup>11</sup> Teenaa ko te Tama tera e kou ake na hoki na tama raa, tena Aia ki hirihiri alaa tama kimee mo aposol, alaa tama kimee mo profet, alaa tama kimee mo tama etakutaku te Rono Tauareka, alaa tama kimee mo tama elollohi na hakattina ana, tena alaa tama ki akoako na tama. <sup>12</sup> Aia e ppena namee nei kimee na tama hakaatoa tera e hakattina Te Atua raa kitanattana, tena ku hehekau ki i vi na hare lotu Krai raa. <sup>13</sup> Ia tena taatou hakaatoa ki o mai no hakanatahi ma te hakatina hokotahi ite atamai taatou ite Tamariki Te Atua raa. Tena taatou kimee pera ma ni tama kumattua ina hakataakoto taatou ki too taatou te hakamaoni roo na tiputipu Krai raa hakaatoa. <sup>14</sup> Tena taatou ku se mee pera ma ni tamalliki e aa u a ria te peau, ia e aania ria te matani tera etere hakatike ma na akoako na tama haissara tera e hakattaki alaa tama kippena namee haeo ma na malliu laatou raa. <sup>15</sup> Emeia taatou kitattara te hakamaoni ma te laoi, tena taatou ki h homo ake ma na tiputipu Krai te Tama tera e hakamaatua raa. <sup>16</sup> Krai e hukui na kina hakaatoa i roto te tinotama raa ina mahi Aia, tena te tinotama raa hakaatoa e taohi ria ina hukui te tinotama raa. Tena te saaita na paa kina te tinotama raa e ppena na uata laatou raa, tena te tinotama raa ku homo ake ma te laoi.

### *Te ora vahao nei*

<sup>17</sup> Tena anau e tattara hakamataku atu kootou ite inoa Te Ariki: Auu se tauhano te nnoho pera ma na tama e nnoho pouri raa. Na hakataakoto na tama raa e haeo, <sup>18</sup> tena na kapuroro na tama raa e ppuni. Na tama raa

e mmao itaha ma te ora TeAtua e kou mai raa, e mee laatou e hakatturi na katarina laatou raa, tena kise hihhai ki hakattike na ora laatou raa. <sup>19</sup> Na tama raa kuse isi na napa laatou, ia na tama raa e ppena tahi na mee sakkino tera te tinotama raa e hihai, tena ki tauhano te ppena na tiputipu sakkino.

<sup>20</sup> Emeia kootou ni se akoako ria ki mee peeraa te saaita kootou ni illoa mai Krai raa.

<sup>21</sup> Kootou ku oti tellono ite vahi Tama raa, ia e mee kootou e hakattina Tama raa, tena kootou ku ako ria ite hakamaoni Jisas raa. <sup>22</sup> Tena

peesia na tiputipu kootou imua tera e mee kootou ki tauttari na ora kootou imua raa, teena ko na tiputipu e mee na ora kootou raa ki haeo. <sup>23</sup> Kootou ki mee na hatu manava ia ma na kapuroro kootou raa kimatahua, <sup>24</sup> tena kootou ki too te ora vahao nei tera TeAtua e penapena ma na tama ki too kissau pera ma na tiputipu Aia tera e huri mai te ora hakamaoni e tapu raa.

<sup>25</sup> Tena hakaoti te tattara malliu vahao nei! Kootou hakaatoa ki tattara ake alaa hakattina ana te hakamaoni, maitaname taatou hakaatoa ku hokotahi i roto te tinotama Krai raa.

<sup>26</sup> Ia kame akoe eroto, tena auu setiaki te roto naa ki hakattaki akoe ki ppena na mee e ssara, ia auu se noho ma te roto naa ki tae te aho hakaatoa. <sup>27</sup> Auu setiaki he saaita ma Satan ki hehekau i roto akoe. <sup>28</sup> Na tama e kailallao raa ki hakaoti vahao nei te kailallao, tena ku kaamata

noata kilavaa laatou tetokonaki laatou hokolaatou, tena kutokonaki hoki na tama hakaalloha raa. <sup>29</sup> Auu se pehi na tattara haeo, e meia ppehi koi na tattara elavaa

te tokonaki teeraa tama raa, teenaa ko na tattara elavaa te tokonaki te hakatina teeraa tama, ia na tattara akoe e ppehi raa e me ki tokonaki hoki na tama e llono raa. <sup>30</sup> Kootou ki se mee TeAnana Tapu TeAtua raa ki aroha, e mee TeAnana Tapu TeAtua raa ko te hakamaatino pera ma Aia ettino kootou kittae roo te saaita Aia e me ki hamai no tokonaki kootou raa. <sup>31</sup> Peesia na hakataakoto hakaatoa e sakkino raa, tena na nonnoho haeo ia ma na hakatauttau raa otaha. Hakaoti te vavaa huri alaa tama ia ma ku hai haeo alaa tama, tena peesia na tiputipu sakkino raa hakaatoa. <sup>32</sup> Kootou ki manava laoi alaa tama, ia ki alloha alaa tama, tena ku ssirihia na mee sakkino alaa tama nippena iakoeraa pera ma TeAtua ni ssirihia na hai sara akoeraa i na mahi Krai.

## 5

### *Nnoho i roto te maahina Krai*

<sup>1</sup> Kootou kihahaivi ki mee pera ma TeAtua, e mee kootou nitamalliki Aia e hakasessere.

<sup>2</sup> Telaoi raa ki hakamaatua i roto na ora kootou, essau pera ma Krai elaoi taatou, tena ki hoki mai te ora Aia raa pera ma he hoki e hauna laoi tera e mee TeAtua ki hihia.

<sup>3</sup> E mee kootou ni tamalliki TeAtua, tena kootou ki se tattara na mee haeo pera ma te hai huri, te hai pakava na tinotama ia ma te mannako. <sup>4</sup> Ia setau hoki ma kootou ki mee na tattara haeo, na tattara saakari ia ma na taussua haeo. Emeia kootou etau te hakammaha TeAtua avare. <sup>5</sup> Kootou e illoa pera ma tetama e haere hai huri raa, te tama e ppena na mee essara ma teeraa tama raa ia ma te tama kai manako raa

se lavaa te isi he tuhana i te Hakamaatua ana Krai ma TeAtua raa, e mee te kai manako raa e ssau pera ma he tiputipu ki hakamaru na hatu tipua.

<sup>6</sup> Auu se tiaki na tama ki malliu atu kootou ma na tattara vware laatou raa; aanei ko na mee roo tera TeAtua e me ki roto i na tama se hakallono Aia raa. <sup>7</sup> Tena kootou ki se hukkui ma na tama peenei. <sup>8</sup> Kootou ni nnoho pouri i mua, e meia te saaita kootou ku o mai no mee pera ma ni tamalliki TeAriki raa, tena kootou ku nnoho i roto te maahina. Ia tena kootou ki nnoho pera ma ni tama te maahina, <sup>9</sup> e mee te maahina raa e kou mai na tiputipu hakaatoa e taualleka, na tiputipu hakaatoa ettonu ia ma na tiputipu hakaatoa e hakamaoni. <sup>10</sup> Hahaivi ki illoa kootou na mee tera e me ki mee TeAriki ki hihia raa. <sup>11</sup> Kootou ki se hukkui ma na tama ennoho pouri raa noppena na mee settonu: teenaa ko na tiputipu te pouri raa. Emeia kootou ki ppena na tiputipu te maahina raa. <sup>12</sup> Te mee naa hakanapa roo ma kootou ki tattara hoki na mee na tama haeo raa e ppena hai amuni raa. <sup>13</sup> Te saaita na mee hakaatoa e kou mai i te kina te maahina raa, taatou e me ki kkitela oi roo na ttipu na mee raa, <sup>14</sup> maitaname te maahina raa e huri ake te hakamaoni na mee raa. Tera hea te tattara raa e moe ma,

“Mahhike i aruna na tama e tumoe mahi raa, ia mahhike i taha ma te mate,

tena Krai e me ki hakamaahina na ora kootou.”

<sup>15</sup> Kootou ki lollohi hakamattonu na ora kootou raa. Kootou ki se nnoho pera ma ni manapuhi, e meia nnoho pera ma ni tama e atamai. <sup>16</sup> Kootou ki se nnoho taravare,

maitaname na aho nei ni aho te haeo. <sup>17</sup> Auu sennoho vware, e meia hahai vi ki illoa kootou hea TeAriki e hihai ma kootou ki ppena raa.

<sup>18</sup> Auu se unu na wain ki vware kootou, e mee te wain raa e me ki mee te ora akoe raa ki haeo; e meia too TeAnana Tapu raa i roto na ora kootou.

<sup>19</sup> Kootou ki tattara ake alaa tama na tattara i roto na rue TeAtua raa hakaatoa. Kootou ki huhua ma na hatu manava kootou ki hakammaha ake TeAtua. <sup>20</sup> Kootou ki hakammaha tahi ake TeAtua Tamana ina mee hakaatoa i te inoa Jisas Krai TeAriki taatou raa.

*Na h hine ia ma na taanata laatou*

<sup>21</sup> Koorua ki hakallono na tattara koorua hokkoorua, e mee koorua e hakammaha Krai.

<sup>22</sup> Kootou na h hine; kootou ki hakammaha na taanata kootou raa pera ma akoe e hakammaha TeAriki raa. <sup>23</sup> E mee te tanata eisi na mahi aia iaruna te avana aia raa pera ma Krai eisi na mahi Aia iaruna teloturaa, ia tena Krai Hokoia ko te Tokonaki telotu, tena teloturaa ko tetinotama Aia. <sup>24</sup> Ia tena na h hine raa hokolaatou ki hakallono na taanata raa pera ma te loturaa e hakammaha Krai.

<sup>25</sup> Kootou na taanata, kootou ki hai avana laoi na h hine kootou raa pera ma Krai e laoi telotu, tena ki hoki ake te ora Aia raa ma telotu. <sup>26</sup> Aia e mate ma na tama Aia raa ki mee na tama raa ki matahua. Aia e hakoukou na tama raa ma te vai i te hakoukoutapu ia ma na tattara Aia raa, <sup>27</sup> kilavaa Aia te mee na tama Aia raa hakaatoa ki matahua, tena ku too na tama raa i te kina Aia enoho raa, ki selavaa na tama raa te matanae, tena ku isi na haisara ia ma

na mee sakkino. <sup>28</sup> Nataanata raa e tau te mee hakaraoi na avana laatouraa essau pera ma laatou e mee hakaraoi na tinotama laatou raa. Tetanata elaoi te avana aiaraa elaoi aia hokoia. <sup>29</sup> Sehaitama taatou e mee pera ma aia se hihai te tinotama aia. Emeia taatou e hannai na tinotama taatou raa, tena kilollohi hakaraoi na tinotama taatou raa pera ma Krai e rorohi te lotu; <sup>30</sup> e mee taatou hakaatoa e hukui ma te tinotama Aia raa. <sup>31</sup> Pera ma te Launiu Tapu raa e tattara ma,

“I te hakataakoto nei koi te tanata raa e me ki tiaki te tamana ia ma te tinna aia raa, tena ku haere no hakapaa ma te avana aia raa, tena tokorua naa ku mee pera ma he tama hokotahi.”

<sup>32</sup> I roto na tattara nei e isiroo te poroporo e hakamaoni tera anau eiroa etattara ia Krai ia ma telotu. <sup>33</sup> Emeia te tattara nei e haere hoki kootou: na taanata hakaatoa kilaoi na avana laatou raa pera ma aia e laoi aia hokoia, tena na hhine raa ki hakammaha na taanata laatou raa.

## 6

### *Na matua ia ma na tamalliki laatou*

<sup>1</sup> Kootou na tamalliki TeAtua: kootou ki hakallono no tauttari na maatua kootou raa, e mee te nei hea kootou e tau te ppena.

<sup>2</sup> Te tuua kaamata tera e isi te tattara hakamaoni e hakapaa ake raa e mee ma, “Hakammaha na tamana ia ma na tinna kootou raa, <sup>3</sup> kitaualleka na ora kootou, tena kootou e me ki nnoho saaita roroa i te maarama nei.”

<sup>4</sup> Kootou na maatua na tamallik: kootou ki se mee na tamalliki kootou raa kiloto. Emeia

kootou ki poroporo ake na tamalliki raa, tena ku akoako ake na tamalliki raa i na tiputipu TeAriki e hihai raa.

*Na tama hakamattua ia ma na tama hehekau*

<sup>5</sup> Kootou na tama hehekau: kootou ki mattaku no tauttari hakamaoni na tama hakamattua kootou ite maarama nei raa, essau pera ma akoe e hehekau ma Krai. <sup>6</sup> Se mee ma kootou kitauttari koi tesaita na tama hakamattua kootou raa ekkite ma kimee tama raa ma akoe etautari hakamaoni; emeia ppena ma na hatu manava kootou hea TeAtua e hihai kootou kippena raa pera ma kootou e hehekau ma Krai. <sup>7</sup> Kootou ki hehekau hakappuru pera ma nitama hehekau, essau pera ma kootou e hehekau ma TeAriki, sei ma te tama. <sup>8</sup> Kootou ki mannatu pera ma TeAriki e me kitaui muri taatou i na hehekau taualleka taatou e ppena raa, niaina ma akoe he tama hehekau, ia sei ma he tama hehekau.

<sup>9</sup> Kootou na tama hakamattua: kootou kimee hakaraoi na tama hehekau kootou raa. Kootou ki mannatu pera ma akoe ia ma te tama hehekau akoe raa nitama te Tama Hakamaatua hokotahi ite vaelani tera e me ki hakatonutonu na tama hakaatoa te hakatonutonu hokotahi raa.

*Na hana hakaatoa TeAtua*

<sup>10</sup> Teenei natattara hakaoti anau ikootou: Kootou kitoo namahi kootou raa i TeAriki, tena akoe e me kiivi, e mee namahi Tama raa e haimmahiroo. <sup>11</sup> Kootou ki taohimmau na hana kootou eppuhu i roto nataua tera TeAtua nikouatu kootou raa, kilavaa kootou tettuummau ina hahaaite Satan, <sup>12</sup> e mee taatou seppuhu ma na tama te maarama nei,



e meia taatou eppuhu ma natipua sakkino ia ma tetuku hakamaatua natipua sakkino tera etaakai vaa aruna na henua hakaatoa raa, tena taatou eppuhu ma na mahi te pouri. <sup>13</sup> Ia tena taatou kitoo hakaatoa na hana eppuhu tera TeAtua nikoumairaa! Tena tesaita te aho te haeo raa ettiri akoe raa, akoe elavaa tettuummau inahahaate tetama haeo raa, tena tesaita tetau raa eotiraa akoe eme kituummau koi i te kina akoe e tuu raa.

<sup>14</sup> Tena kootou kittuu tanattana ma te hakamaoni pera ma hetaitu e hakatike areha na paoro kootou, ia tuu tanattana ma tetonu pera ma he mee eppui na hatahata kootou. <sup>15</sup> Ia pera ma akoe e uru na taka, tena akoe ki tanatana no takutaku te Rono Tauareka ite noholaoi raa. <sup>16</sup> Na vahao tahi kootou ki amoamo na hakattina kootou raa pera ma he mee eme kippui na hika e ura tera Satan e vanavana atu raa. <sup>17</sup> Kootou killoa te hakamaoni pera ma TeAtua e tokonaki kootou, tena temee raa essau pera ma he uhi akoe e uhi tesaita tetaua, tena natattara TeAtua raa e ssau pera ma he paraamo TeAnana Tapu raa e kou atu.

<sup>18</sup> Lotuake TeAtua kitokonaki kootou pera ma TeAnana Tapu raa ehakattaki akoe. Ite hakataakoto nei koi kootou kitanatana tahi, ia auu sematanaenna; lotu tahiake TeAtua kitokonaki natama Aia raa hakaatoa. <sup>19</sup> Ia lotu hoki ma anau, tena kukainnoake TeAtua kikoumai nitattara i anau kitattara tesaita anau etanattana kitattara, ia kiselavaa anau temataku tetattara ite vahi na hakataakoto te Rono Tauareka tera koi huunaria raa. <sup>20</sup> Jisas Krai e hirihiri anau kitattara ma Aia, ia

ki takutaku te Rono Tauareka raa. Teenei hea anau e ponotia i roto te hare karapusi raa. Lotu ma anau kilavaa anau te tattara hai mahi i te Rono Tauareka raa.

*Na tattara hakaoti*

<sup>21</sup> Maatou e laoi Tikikus te taina hakamaoni maatou nei, tena te tama nei e hehekau hakamaoni ma TeAriki, tena aia e me ki hakari atu kootou hakaatoa na tiputipu te ora anau raa, ki illoa kootou ma te ora anau raa he ora peehee. <sup>22</sup> Anau e kauna ria atu te tama nei ki tattara atu ki illoa kootou na tiputipu na ora maatou i te kina nei raa, tena aia ku tokonaki kootou.

<sup>23</sup> Tena TeAtua Tamana ia ma TeAriki Jisas Krai ki kou atu kootou te noho laoi, te laoi ia ma te hakatina. <sup>24</sup> Tena TeAtua ki rorohi laoi kootou na tama tera e laoi hakamaoni Jisas Krai TeAriki taatou raa ma te laoi se isi te hakaoti raa.

**Nukumanu**  
**The New Testament in the Nukumanu language of**  
**Papua New Guinea**  
**Nupela Testamen long tokples Nukumanu long**  
**Niugini**

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nukumanu

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2023-03-22

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source  
files dated 22 Mar 2023

54439682-f8e2-586d-98e1-295d02f74287